

Analiza preliminară a Impactului de Reglementare

Titlul analizei impactului	Metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică
Data:	30.01.2017
Autoritatea administrației publice autor:	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
Subdiviziunea:	
Persoana responsabilă și informația de contact:	Anatolie Boșcaneanu, șef Secție energie electrică și regenerabilă, Departamentul Reglementări Tel: 022 852 934 ; aboscaneanu@anre.md Veaceslav Țurcanu, consultant superior, Secția energie electrică și regenerabilă, Departamentul Reglementări Tel: 022 852 934 ; vturcanu@anre.md
„Componentele analizei impactului de reglementare	
1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare	
Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	1
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	1
TOTAL	4

Argumentare/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

Intervenția dată nu necesită o analiză complexă.

- a) 2 - nivel de interes public mediu, deoarece Metodologia dată va fi aplicabilă pentru un grup al unui sector economic (furnizorul central de energie electrică, furnizori de energie electrică
- b) 1 - intervenția nu este nouă, în mare parte deja existentă în cadrul normativ (în prezent, Agenția aprobă tarife reglementate pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie (EE-SRE) în condițiile stabilite în Legea energiei regenerabile, nr. 160 din 12.07.2007 și în conformitate cu Metodologia aprobată; concomitent furnizorii de energie electrică sunt obligați să achiziționeze EE-SRE la tarifele aprobate, conform cotei acestora deținute pe piața energiei electrice), iar necesitatea (precum și modul) intervenției este stabilită expres în noua Lege privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr.10 din 26.02.2016.
- c) 1 – ar putea fi afectată neesențial o parte mică a unui sector economic (furnizorul central de energie electrică, alți furnizori de energie electrică).

2. Definirea problemei

În vederea realizării obiectivelor propuse și promovării utilizării energiei din surse regenerabile (SRE), în conformitate cu prevederile Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr.10 din 26.02.2016 a fost introdusă o nouă schemă de sprijin pentru producătorii de energie electrică din SRE, constituită din două categorii de măsuri ce urmează a fi aplicate în raport cu diferite categorii de producători de energie electrică din SRE (a se vedea în acest sens art. 34 din Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile):

a) preț fix, stabilit în cadrul licitației, conform art. 35 din Lege, pentru producătorii eligibili care dețin sau urmează să dețin centrale electrice cu o putere cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern;

b) tarif fix, stabilit conform art. 14 din Lege, pentru producătorii eligibili care dețin sau urmează să dețin centrale electrice cu o putere cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită de Guvern, dar care nu poate fi mai mică de 10 kW.

Conform prevederilor Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, Guvernul urmează să desemneze un furnizor de energie electrică (furnizorul central de energie electrică) care va încheia contracte de achiziționare cu toți producătorii eligibili de energie electrică din SRE, care beneficiază de schema de suport și va procura întreaga cantitate de EE-SRE, produsă și livrată în rețelele electrice de către aceștia (a se vedea art. 30 din Legea menționată).

Concomitent, în conformitate cu prevederile art. 2 și art. 79 din Legea cu privire la energia electrică, nr. 107 din 27.05.2016, furnizorul central de energie electrică, desemnat de Guvern urmează să achiziționeze și energia electrică produsă de centralele electrice de termoficare sau de centralele electrice de cogenerare de înaltă eficiență, care livrează energia termică în sistemul centralizat de alimentare cu energie termică (centralele electrice de termoficare urbane).

Ulterior, furnizorul central de energie electrică va revinde toată energia electrică achiziționată la prețul reglementat, aprobat de către Agenție conform unei metodologii, elaborate și aprobate în prealabil de către ANRE (a se vedea art. 86, alin. (2) și alin. (6), art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la energia electrică).

În acest context, apare necesitatea elaborării și aprobării de către ANRE a unei metodologii privind calcularea, aprobarea și aplicarea prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de către furnizorul central de energie electrică.

Prevederile Metodologiei se aplică în relațiile dintre furnizorul central de energie electrică și furnizorii de energie electrică din țară.

De remarcat că Metodologia dată urmează să prevadă atât principii și modul de determinare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, cât și procedura și modul de ajustare a acestor prețuri.

Mecanismul aplicat la determinarea și reglementarea tarifelor se bazează pe următoarele principii, stabilite în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică și cu Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile:

- promovarea utilizării energiei electrice din surse regenerabile de energie și energiei electrice produse în regim de cogenerare;

- garantarea procurării energiei electrice de la centralele electrice eligibile care produc din surse regenerabile de energie, precum și energiei electrice produse de centralele electrice de termoficare urbane;

- funcționarea eficientă și asigurarea viabilității Furnizorului central;

- transparență în procesul de determinare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate de către Agenție.

În contextul principiilor expuse, prețul mediu de furnizare a energiei electrice de către furnizorul central tuturor furnizorilor de pe piața energiei electrice urmează a fi determinat reieșind din venitul ce urmează a fi obținut de către furnizorul central în vederea acoperirii costurilor și a cheltuielilor necesare pentru furnizarea energiei electrice achiziționate în contextul obligațiilor stabilite de Legea cu privire la energia electrică și de Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru obținerea unui nivel rezonabil de profit.

Mecanismul de aprobare și aplicare a prețurilor reglementate prevede stabilirea și aprobarea de către Agenție trimestrial, până la ultima zi calendaristică a lunii premergătoare trimestrului respectiv a prețului reglementat de furnizare a energiei electrice de către furnizorul central.

În cazul existenței unor factori obiectivi ce nu pot fi controlați de către furnizorul central de energie electrică, care ar duce la o deviere mai mare de 5,0% din veniturile în baza cărora a fost calculat prețul reglementat de furnizare a energiei electrice în vigoare, furnizorul central ar fi în drept să solicite Agenției actualizarea prețurilor în decursul trimestrului. Agenția, analizând factorii de influență și devierile dintre datele aplicate la calcularea prețului și cele înregistrate, este în drept să ajusteze prețurile în funcție de nivelul de influență asupra prețurilor a factorilor obiectivi.

De remarcat că revizuirea trimestrială a prețului reglementat este necesară având în vedere specificul sezonier ale activității centralelor electrice cu termoficare și a impactului major a volumelor produse și a prețurilor de achiziționare a energiei electrice de la acestea în mix-ul de energie furnizată de furnizorul central. Pe parcursul trimestrului revizuirea poate fi necesară în contextul intrării pe piață a unor noi producători de energie electrică din surse regenerabile, cu capacități semnificative de producere în raport cu cele existente, care ar putea exercita un impact major asupra tarifului mediu de furnizare de către furnizorul central.

3. Stabilirea obiectivelor

- stabilirea unor criterii obiective, transparente și neechivoce la calcularea, aprobarea și aplicarea tarifelor la energia electrică furnizată de către furnizorul central de energie electrică;

- asigurarea transparenței la determinarea și aprobarea prețurilor reglementate prin stabilirea de criterii și principii de calcul a tarifelor, astfel ca beneficiarii să achite doar costurile reale și justificate suportate de furnizorul central de energie electrică;

- stabilirea procedurii de ajustare a tarifelor reglementate de furnizare a energiei electrice de către furnizorul central, pentru a evita apariția și acumularea devierilor financiare;

- promovarea utilizării energiei electrice din surse regenerabile de energie și energiei electrice produse în regim de cogenerare.

4. Identificarea opțiunilor

Au fost identificate două opțiuni:

a) *Opțiunea I* (opțiunea „a nu face nimic”) constă în a nu elabora și aproba Metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică. În acest caz, nu vor fi respectate prevederile Legii cu privire la energia electrică și nu va fi stabilit cadrul de reglementare necesar pentru calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică. Astfel, furnizorul central de energie electrică nu va putea să recupereze costurile asociate aplicării și implementării schemei de suport în domeniul energiei regenerabile.

b) *Opțiunea II* constă în elaborarea și aprobarea Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică. Astfel vor fi respectate prevederile Legii cu privire la energia electrică și va fi stabilit cadrul de reglementare necesar pentru calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de către furnizorul central de energie electrică.

Conform prevederilor proiectului Metodologiei prețul mediu de furnizare a energiei electrice de către furnizorul central (*PFFC*) tuturor furnizorilor de pe piața energiei electrice (inclusiv furnizorului central în cazul desfășurării de către acesta a activității de vânzare a energiei electrice în condiții de piață) în intervalul de timp „t” (trimestrial) se determină reieșind din venitul care trebuie să fie obținut de către furnizorul central în vederea acoperirii costurilor și a cheltuielilor necesare pentru furnizarea energiei electrice și pentru obținerea unui nivel rezonabil de profit. Astfel, prețul în cauză va fi determinat conform formulei:

$$PFFC = \frac{(p_1 \times W_1 + p_2 \times W_2 + \dots + p_n \times W_n) \times \left(1 + \frac{m}{100}\right) + D_{ev}}{(W_1 + W_2 + \dots + W_n)}$$

unde:

p_1, p_2, \dots, p_n – prețul reglementat de procurare a energiei electrice de către furnizorul central de la sursele 1, 2...n, lei/kWh;

W_1, W_2, \dots, W_n – cantitatea de energie electrică procurată de către furnizorul central de la sursele 1, 2...n, kWh;

m - marja comercială specifică aferentă activității de furnizare a energiei electrice de către furnizorul central. Marja comercială specifică constă din costurile și cheltuielile necesare pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul central (cu excepția costului energiei) și profitul obținut din activitatea de furnizare prestată de furnizorul central. Valoarea acesteia se stabilește în cuantum de 0,5% și va fi constantă pe toată perioada de valabilitate a metodologiei;

În legătură cu marja comercială, de remarcat faptul că valoarea acesteia a fost stabilită la nivelul de 0,5%, care constituie valoarea efectivă a marjei comerciale aplicate în anul 2016 de către furnizorul care activează la tarife nereglementate (SA „EnergoCom”) și care, conform proiectului hotărârii de Guvern, expediată spre consultare de către Ministerul Economiei a fost ales pentru a fi desemnat în calitate de Furnizor Central. Astfel dat fiind faptul că marja comercială respectivă a fost aplicată la prestarea serviciului de furnizare la tarife nereglementate pe piața angro, în opinia Agenției, această valoare va fi atractivă și rezonabilă pentru a fi aplicată și la furnizarea energiei electrice de către Furnizorul Central.

D_{ev} – devierile formate în perioada de valabilitate a prețului precedent de furnizare a energiei electrice de către furnizorul central. Aceste devieri, pozitive sau negative, rezultă din diferența dintre veniturile planificate la stabilirea prețului precedent de furnizare și veniturile reale înregistrate în trimestrul precedent. Devierile se determină în baza diferenței parvenite de la modificarea reală și din cauza factorilor obiectivi a cantității de energie electrică furnizată și/sau a tarifelor de procurare de la surse.

5. Analiza și compararea opțiunilor

La capitolul abordărilor alternative au fost identificate două opțiuni:

A) A nu face nimic

În cazul, în care nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării și aprobării Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, nu vor fi respectate prevederile Legii cu privire la energia electrică și nu va fi stabilit cadrul de reglementare necesar pentru calcularea, aprobarea și aplicarea prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică.

B) Reglementarea clasică

Opțiunea a II-a presupune elaborarea și aprobarea Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, conform cerințelor Legii cu privire la energia electrică.

Metodologia menționată va permite asigurarea respectării și implementării prevederilor Legii cu privire la energia electrică, astfel va fi stabilit cadrul de reglementare necesar pentru calcularea, aprobarea și aplicarea prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central.

ALTERNATIVA	POSIBILELE AVANTAJE	POSIBILELE DEZAVANTAJE
A) Alternativa de „a nu face nimic”	a) Statul nu va suporta cheltuielile legate de publicarea Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică.	a) nu vor fi respectate prevederile Legii cu privire la energia electrică. b) nu va fi stabilit cadrul de reglementare necesar pentru calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică; c) Nu va fi posibilă recuperarea de către furnizorul central a cheltuielilor aferente achiziționării EE-SRE în contextul aplicării schemei de suport ceea ce va duce eventual la imposibilitatea achitării cantităților respective de EE-SRE către producătorii eligibili.
B) Reglementarea clasică - Elaborarea și aprobarea Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică.	a) Implementarea prevederilor Legii cu privire la energia electrică; b) va fi stabilit cadrul de reglementare necesar pentru calcularea, aprobarea și aplicarea prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică; c) va fi asigurată transparența și echitatea în procesul de formare a prețurilor reglementate, prin stabilirea de criterii și principii clare de calcul a prețurilor reglementate, astfel beneficiarii să achite doar costurile reale și justificate suportate furnizorul central de energie electrică;	a) Nu au fost identificate

d) vor fi asigurate recuperarea de către furnizorul central a costurilor aferente achiziționării EE-SRE și a energiei electrice produse de centralele electrice de cogenerare urbane, ceea ce va asigura, la rândul său, efectuarea plăților către producătorii eligibili;
--

Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului

Costuri:

- Cheltuieli aferente publicării Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică aprobate de ANRE;

- Costuri aferente achiziționării de către furnizorii de energie electrică din țară a cantităților de energie electrică achiziționate conform cotelor deținute pe piața energiei electrice de la furnizorul, la prețul reglementat, aprobat de Agenție conform proiectului Metodologiei în cauză.

- Nu a fost identificată apariția unor costuri de conformare pentru întreprinderile din sectorul electroenergetic (precum careva investiții suplimentare) sau careva costuri administrative legate de implementarea de către Agenție a Metodologiei în cauză.

De menționat faptul că în prezent, furnizorii de energie electrică existenți sunt obligați în temeiul Legii cu privire la energia electrică și în conformitate cu prevederile Legii privind energia regenerabilă, nr. 160 din 12.07.2007 să achiziționeze cantitățile de EE-SRE și de energie electrică produsă de centralele electrice cu termoficare urbane, la prețurile aprobate de Agenție. Respectiv, aprobarea și implementarea Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică nu va introduce careva obligații suplimentare pentru furnizorii de energie electrică în ceea ce privește achiziționarea cantităților respective de energie electrică.

Concomitent, de remarcat faptul că cuantificarea cu o precizie rezonabilă a costurilor aferente comercializării de către furnizorul central a energiei electrice produsă de producătorii eligibili în contextul schemei de sprijin stabilite de Lege, precum și a energiei electrice produse de centralele electrice de termoficare urbane și estimarea impactului pe care îl va avea aplicarea Metodologiei propuse asupra activității participanților pieței este foarte dificil de realizat la această etapă având în vedere incertitudinile existente cu privire la achiziționarea EE-SRE în contextul schemei de suport stabilite de Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și anume:

1. Nu se cunosc cotele maxime de capacitate, admise la nivel național pentru aplicarea schemei de sprijin. Acestea urmează a fi determinate și aprobate de către Guvern, în conformitate cu prevederile Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Concomitent, țintele de capacitate, menționate în Planul Național de Acțiuni în domeniul Energiei Regenerabile (PNAER) nu pot fi utilizate în acest scop, întrucât acestea sunt prezentate ca valori cumulate pentru mai multe tehnologii RES. Concomitent, Ministerul Economiei urmează să ajusteze prevederile PNAER, inclusiv la capitolul cotelor maxime de capacitate.

2. Nu se cunosc limitele de capacitate, care delimitează aplicabilitatea schemei de sprijin. Aceste limite de capacitate urmează a fi determinate și aprobate de către Guvern.

3. În cazul oferirii statutului de producător eligibil prin intermediul licitațiilor, prețurile la care va fi comercializată energia electrică produsă de producătorii eligibili vor fi mai mici sau egale cu prețurile plafon, prioritate urmând a fi oferită celor mai mici prețuri oferite. Respectiv, în aceste

circumstanțe nu pot fi evaluate sau estimate cu o exactitate rezonabilă costurile pe care le va avea furnizorul central în legătură cu achiziția energiei electrice până la publicarea rezultatelor licitațiilor.

4. Nu se cunosc care vor fi capacitățile de producere reale, ce vor fi puse în funcțiune de către producătorii eligibili. Or, cunoașterea capacităților de producere oferă posibilitatea estimării cantităților de energie electrică din SRE ce pot fi produse.

Remarcăm de asemenea că, rezultatele ce pot fi obținute în urma unor evaluări generale reieșind din situația existentă și fără a lua în considerație factorii necunoscuți menționați nu vor fi reprezentative, fiind chiar pasibile de a prezenta eronat sau de a oferi o imagine greșită în ceea ce privește impactul pe care îl poate avea Metodologia propusă.

Beneficii:

Principalele beneficii majore ale intervenției statului sunt următoarele:

- Vor fi create premisele și condițiile necesare pentru atingerea obiectivelor stabilite în Legea cu privire la energia electrică;
- va fi asigurată transparența la formarea prețurilor reglementate prin stabilirea de criterii și principii de calcul a tarifelor, astfel ca beneficiarii să achite doar costurile reale și justificate suportate de furnizorul central de energie electrică;
- vor fi asigurate recuperarea de către furnizorul central a costurilor aferente achiziționării EE-SRE și a energiei electrice produse de centralele electrice de cogenerare urbane;
- implementarea Metodologiei propuse va contribui la promovarea utilizării energiei electrice din surse regenerabile de energie și energiei electrice produse în regim de cogenerare de centralele de termoficare urbane.

În contextul celor expuse, autorii prezentei AIR consideră oportună aplicarea opțiunii a II-a, care presupune elaborarea și aprobarea Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică.

6. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă)

7. Consultarea

Metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică urmează a fi aplicată în raport cu furnizorul central de energie electrică, alți furnizorii de energie electrică și posibili consumatori ce consumă energie electrică exclusiv din surse tradiționale de energie.

În acest context, cu privire la oportunitatea aprobării de către ANRE a Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, Agenția a consultat Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței, titularii de licențe pentru furnizarea energiei electrice (ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, SA "Furnizarea Energiei Electrice Nord" S.A, SA „Energocom”), Asociația Consumatorilor de Energie din Moldova, Confederația Națională a Patronatului, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Federația “CONDRUMAT”.

Totodată, pe pagina WEB a Agenției (www.anre.md, la rubrica Transparența decizională / Consultări Publice) a fost plasat proiectul Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică și Analiza Preliminară a Impactului de Reglementare, astfel încât orice persoană interesată a avut posibilitatea de a accesa documentele respective și de a prezenta propuneri și obiecții pe marginea lor, inclusiv prin poșta electronică, la adresa electronică indicată pe site.

În vederea prezentării propunerilor și comentariilor la proiectele supuse consultării, a fost oferită o perioadă de 10 zile lucrătoare din data notificării, conform prevederile Legii privind transparența în procesul decizional. Până în prezent, au fost primite avize din partea Ministerului Economiei, a Confederației Naționale a Sindicatelor și Î.C.S. „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL.

Toate obiecțiile și propunerile parvenite până în prezent au fost examinate de către Agenție și au fost luate în considerație la îmbunătățirea proiectului Metodologiei în cauză. Toate propunerile ce se referă la proiectul Metodologiei, precum și informațiile cu privire la acceptarea sau respingerea acestora (cu explicațiile necesare în cazul în care nu au fost acceptate) sunt prezentate în sinteza propunerilor și obiecțiilor, publicată pe pagina electronică a Agenției. În legătură cu acestea, de remarcat că părțile consultate au avizat pozitiv Analiza Preliminară a Impactului de Reglementare și proiectul Metodologiei în cauză, cu unele propuneri de completare și sugestii la proiectul Metodologiei.